

[Stauning.]

op imod, selv hvad Rigsdagsmænd kunde finde paa at foretage indenfor Afviklingsafdelingens Bestyrelse.

Altsaa, den eneste, der ikke kan fjernes, er efter mit Partis Mening Ministeriets Repræsentant. Man kan fjerne, hvem man vil af de øvrige, derom skal der ingen Strid staa. Om Personer kan der altid diskuteres, men her drejer det sig om et Princip, et overmaade vigtigt Princip, som i hvert Fald Socialdemokratiet ikke gaar med til at rokke.

Det glædede mig i øvrigt, at det ærede Medlem Hr. Holstein før læste nogle Stillinger op, som den paagældende Departementschef beklæder, for det beviste jo det, som jeg ikke formoder var Hensigten: at denne Departementschef ikke sidder i private Erhvervsvirksomheders Tjeneste. Han sidder i forskellige Hverv, som Ministeriet har delegeret ham til, og han har ikke taget Sæde i private Aktieselskabers Bestyrelse eller sligt til Varetagelse af privatkapitalistiske Interesser.

Jeg synes, det gør en uhyre Forskel i Bedømmelsen. Det, vi alle Dage har vendt os imod og fremdeles vil vende os imod, er en Sammenblanding af Embedsvirksomhed og privat Forretning, og det vender vi os imod, naar det gælder Embedsmænd, og naar det gælder Ministre. Jeg indrømmer, at efter at man fra de Konservatives Side har godkendt, at Finansministeren trods en gældende Lov kan have Sæde som private Aktionærers Repræsentant i Store Nørdiske Telegrafelskabs Bestyrelse, kan dette Parti i hvert Fald ikke gøre ret mange Indvendinger imod, hvad andre foretager sig.

Det, det drejer sig om i den Virksomhed, som her er Tale om, er altsaa Aktiver til, lad os sige, 100 Mill. Kr.s Værdi, som jo kan bringe uhyre Tab, og som kan afvikles paa mere eller mindre fordelagtig Maade. Jeg vil gerne tilføje, at der er selvfølgelig store private Interesser knyttet til disse Aktivposter i den anden Ende, og de skal nok sørge for at gøre sig gældende. Man behøver ikke at svække Statsinteressen i den Ende, hvor Staten har fat. Der er mange — mange interessante Personligheder —, som fra deres oprindelige Virksomhed, hvad enten det nu har været Spekulation eller virkelig Forretning, har betydelige Gældsposter til Banken, ikke Smaagældsposter paa 500—600 Kr., nej, Gældsposter paa 600 000 Kr. og 3 600 000 Kr. og i den Dur. Der er jo en bred Margen for Varetagelse af private Interesser her, og der er jo mange af disse, som forfærdelig gerne

stryger Gælden af sig, helt eller i væsentlig Grad, og som derefter saa rart kunde begynde paa ny, maaske begynde at tjene Penge, maaske begynde at stifte ny Gæld. Der er jo Tilfælde, hvor det kan gaa heldigt i anden eller tredje Omgang for en, der har været uheldig tidligere.

Men hvis det indtræffer, at der er Folk, der er heldige, og som ved nye Opfindelser, eller hvad der nu maatte komme dem i Hænde, bliver i Stand til at betale den Gæld, de en Gang har stiftet og har at bære paa tidligere til Landmandsbanken, nu til Staten, er det dog rimeligt, at de kommer til at betale; det maa enhver Fattig-Per-Erik, og kan han ikke betale, saa tager man de Smuler, han har, til at dække de 500 Kr. med, hvis han har faaet et saadant Laan. Det er dog lidet rimeligt, at en alt for blødsøden Elskværdighed skulde vises overfor de Millionærer — Millionærer i Forhold til Gælden i hvert Fald —, der her er Tale om. Jeg synes ikke, vi skal have disse Skyldnere udløst, mod at Staten betaler deres Gæld i Form af Underskud paa Afviklingsafdelingen, ikke mere end allerhøjest nødvendigt.

Der er ikke noget taltalende ved det Syn, vi hist og her møder, at Mænd, der har faaet strøget en eller flere Millioner af Gælden til Landmandsbanken, igen optræder som store Mænd, der er revsende og nationalt værdige ved Tid og Lejlighed. Jeg kender flere af dem, hvis Gældsposter en Gang var ganske betydelige, og som alt for tidligt har faaet deres Skyld eftergivet. Jeg tror ikke, der er Grund til at fortsætte dette, den Slags har vi nok af i Forvejen. Det er klart, at det er Statens Interesser, der her skal værnes om, og vi maa forvente, at de bliver værnet bedst af den uheldede Embedsmand, der absolut intet har med Erhvervsvirksomhed at gøre.

Ogsaa de betydelige Aktiebeløb, der er henlagt til denne Afviklingskasse, er Værdier, som mange er ude efter. Det er ikke saa længe siden, at en kendt Landstingsmand overfor Venner og Bekendte i Indland og Udland optraadte som Agent for en Aktiepost, der ligger i Landmandsbanken, og som, det indrømmer jeg, har den særegne Egenskab, at den giver et betydeligt Udbytte. Den vilde man hurtigst muligt have væk fra Staten og placeret paa private Hænder, hvorimod Staten godt kan faa Lov at ligge med de Aktier, der ingen Udbytte giver.

Nej, saadan leges der ikke i denne Sag, i hvert Tilfælde ikke, uden at Offentligheden faar sin Næse deri. At man ogsaa bedømmer denne Sag paa den Maade fra Rigsdagens